

Použitá fonetická transkripce

[a]	střední	[a _i]	palatální	[a _z]	zadní
[ə]	neutrální a nebo e				
[e]	zavřené	[e _L]	otevřené		
[i]	přední	[i _λ]	polosamohláskové		
[o]	zavřené	[o _L]	otevřené		
[u]	zadní	[u _λ]	polosamohláskové	[u _w]	polosouhláskové
[b]	okluzivní	[ḅ]	frikativní		
[m̥]	retozubní				
[p̥]	afrikáta				
[d]	okluzivní	[ḍ]	frikativní		
[s̥]	afrikáta				
[z̥]	afrikáta				
[n ₄]	dentální	[ñ]	palatální	[ŋ]	velární
[l ₄]	dentální	[l']	palatální	[ɮ]	velární
[r̥]	vícekmitová vibranta				
[z̥]	afrikáta				
[j]	palatální frikatíva				
[g]	okluzivní	[g̣]	frikativní		

Přehled výslovnosti

Jak se čtou jednotlivá písmena a spřežky /viz též fonetickou charakteristiku hlásek/:

grafické označení	výslovnost		příklady	
b	[b]	bo	[bo']	/dobrý/
	[b̄]	carbó	[karto']	/uhlí/
c	[s] před e, i	cirera	[sirera]	/třešeň/
		cera	[séra]	/vosk/
	[k] v ostatních případech	cosa	[kosa]	/věc/
		casa	[kasa]	/dům/
		clara	[klara]	/světlá/
cc	[ks]	acció	[aksio']	/akce/
ç	[s]	braç	[bras]	/paže/
ch	[k] /jen u jmén/	Bosch	[bosk]	
d	[d]	dinar	[dina]	/oběd/
	[ð]	didal	[diðal]	/náprstek/
f	[f]	full	[ful']	/list/
g	[ž] před e, i	germà	[žerma']	/bratr/
		girar	[žira]	/otáčet/
	[g] nebo [ḡ] /před souhl., před a, o, u/	gran	[gran]	/velký/
		gana	[gana]	/hlad/
	[ç] po i v koncovém postavení	llengua	[le'ngwa]	/jazyk/
desig	[dʒiç]	/touha/		
gu	[g] před e, i	guerra	[géra]	/válka/
	[ḡ]	guitarra	[gitára]	/kytara/
gü	[gu]	bilingüe	[bilinɣwa]	/dvojjazyčný/
h	je jen písmeno, které neoznačuje žádnou hlásku			
ig	[ç] v koncovém postavení	maig	[maç]	/květen/
ix	[š]	peix	[peš]	/ryba/
		conèixer	[kuniçə]	/znát/
j	[ž]	jove	[žova]	/mladý/
		ajudar	[žuda]	/pomáhat/
k	[k] vyskytuje se jen u slov cizího původu:			
		kantisme	[kanti'zma]	
l	[ɫ] [l]	lilà	[lila']	/šeřík/
l·l	[ɫ] [l]	col·laborar	[kollə'ɫara]	/spolupracovat/
ll	[l']	lluna	[l'una]	/měsíc/
		fill	[fil']	/syn/

grafické označení	výslovnost		příklady	
m	[m]	mare cim	[má:rs] [sím]	/matka/ /vrchol/
n	[n]	nina antic	[nina] [antik]	/panenka/ /starobylý/
ny	[ɲ]	any castanya	[áɲ] [kastáɲa]	/rok/ /kaštan/
p	[p]	pare cap	[pá:rs] [káp]	/otec/ /hlava/
q	[k]	quatre quota	[kwát:rs] [kwót:rs]	/čtyři/ /kvota/
qu	[k] před e, i	què qui	[ké:] [ki]	/co/ /kdo/
r	[r] [r̄]	mare rosa honra	[má:rs] [ró:rs] [ón:rs]	/matka/ /růže/ /čest/
rr	[r̄]	arruga	[ar̄uga]	/vráska/
s	[s] [z]	sort cas cansar casa cosa	[sót] [kás] [kansá] [ká:rs] [kó:rs]	/štěstí/ /případ/ /unavit/ /dům/ /věc/
ss	[s]	tassa	[tá:rs]	/hrneček/
t	[t]	treball tot	[trɛbál'] [tót]	/práce/ /všechno/
tg	[ʒ]	metge	[mé:ʒ]	/lékař/
tj	[ʒ]	lletja	[lé:ʒ]	/ošklivá/
ts	[s̄]	tsar gots	[sár] [gót]	/car/ /skleničky/
tx	[č]	txec	[čək]	/český/
tz	[ʒ]	tretze	[trɛʒ]	/třináct/
v	[b] nebo [v]	vi viva	[bí] [bí:rs]	/vino/ /živá/
w	[w]	jen u slov cizího původu: whisky		
x	[ĝ] nebo [ĝ̄] mezi vokály [š] na zač.slova nebo po i a po souhlásce	examen xocolata peix arxiu	[ɛĝámon] [sukulát:rs] [pɛš] [arxiu]	/zkouška/ /čokoláda/ /ryba/ /archív/

grafické označení	výslovnost	příklady
y	objevuje se jen ve spřežce ny [ň] a v některých slovech cizího původu yacht [ját]	
z	[z]	zero [zéro] /nula/ onze [ónzə] /jedenáct/

Některá písmena neodpovídají žádnému zvuku /žádné hlásce/:

- a/ souhláska h nikdy:
home [ómə] /muž/   hivern [itérn] /zima/
- b/ souhlásky b, p, d, t v koncovém postavení po souhlásce nebo v postavení mezi souhláskami:
sant [sán] /svatý/   dimarts [dimárs] /úterý/
- c/ první r ve slovech:
prendre [péndrə] /brát/
aprendre [apéndrə] /učit se/
comprendre [kumpéndrə] /rozumět/
arbre [átrə] /strom/
- d/ souhláska g u zájmena aquest [akét], tento, a první g ve tvaru množného čísla aquests [akés], titě. Následuje-li však u tvaru singuláru slovo, které začíná samohláskou nebo souhláskou h, musí se g vyslovit:
aquest amic [akéstamik] /tento přítel/
- e/ souhláska c ve slově doncs [dons] /tedy/
- f/ ve většině případů se koncové r též nevyslovuje:
cantar [kánta] /zpívat/
primer [primé] /první/
obrer [utrí] /dělník/
color [kútó] /barva/

Vázání slov

Poslední souhláska se váže s první samohláskou následujícího slova, pokud slova nejsou oddělena pauzou:

aquest home [akéstómə] /tento muž/
vint arbres [vintátrəs] /dvacet stromů/

Setkají-li se dvě samohlásky /jedna na konci, druhá na začátku/ a je-li jedna z nich neutrální, nevyslovuje se:

quinze hores [kinzóras] /patnáct hodin/

Realizují-li se obě jako neutrální, vyslovuje se pouze jedna:

aquesta entrada [akést,entráda] /tato vstupenka/

Končí-li slovo na s a následující začíná na samohlásku nebo h, vyslovuje se jako znělé s [z] :

els homes [*stxòməs*] /muži/

Končí-li slovo na -ix a následující začíná na samohlásku nebo h, vyslovujeme [ž] :

peix amagat [*pe'xomogát*]

Spojení -ig, -tx se před následující samohláskou vyslovují [ž̂] :

mig any [*mižánj*] /půl roku/

Poznámky k pravopisu

Pravidla psaní přízvuku

Přízvuk v katalánštině může být na kterékoli slabice ve slově. Značí se graficky:

a/ u víceslabičných slov, která mají přízvuk na poslední slabice a jsou zakončena na:

-a, -as

demà /zítra/, sabràs /budeš vědět/

-e, -es, -en

café /káva/, interès /zájem/, comprèn /rozumí/

-i, -is, -in

veí /soused/, país /země/, esplín /smutek/

-o, -os

carbó /uhlí/, nerviós /nervózní/

-u, -us

comú /společný/, autobús /autobus/

b/ u slov mající přízvuk na třetí slabice od konce:

època /epocha/, ànima /duše/, física /fyzika/

V katalánštině jsou dvě znaménka přízvuku: "accent agut" /ostrý/ a "accent greu" /tupý/. Nad i a u se vždy píše ostrý přízvuk:

veí, comú

Nad a se píše vždy tupý: demà.

Nad e a o se píše tupý nebo ostrý, podle toho jestli jde o e, o otevřené nebo zavřené. Nad zavřené se píše ostrý /carbó/, nad otevřené se píše tupý /café/.

K těmto základním pravidlům psaní přízvuku je celá řada výjimek.

Trema

Trema nebo-li dvojtečka nad u ve skupinách güe, güi, qüe, qüi značí, že se samohláska u vyslovuje:

qüestió [*kwostió*] /otázka/

lingüística [*lingwístika*] /jazykověda/

Trema se píše nad i nebo u stojí-li tyto samohlásky za jinou samohláskou a netvoří s ní dvojhlásku:

veïna	[<i>beïna</i>]	/sousedka/
països	[<i>païzus</i>]	/země/
traduït	[<i>truduït</i>]	/přeložen/

Odsuvník

Odsuvník se píše všude kde dochází k elisi samohlásky:

l'ungla	[<i>lungta</i>]	/nehet/
deixa-me'l	[<i>deïamot</i>]	/půjč mi ho/

Spojovací čárka

Spojovací čárka se píše u slov složených:

para-sol	[<i>para-sol</i>]	/slunečník/
----------	---------------------	-------------

zvlášt u složených číslovek:

cinquanta -vuit	[<i>sinkwántstuit</i>]	/padesát osm/
-----------------	--------------------------	---------------

Spojovací čárkou se spojují nepřízvučná osobní zájmena s infinitivem, gerundiem a rozkazovacím způsobem kladným, nebo zvratné zájmeno s infinitivem a gerundiem:

mireu-lo	[<i>mirelytu</i>]	/podívejte se na něj/
dient-li	[<i>diimli</i>]	/řikajíc mu/
cantar-li	[<i>kontarli</i>]	/zpívat mu/
deixar-me-la	[<i>deïarmota</i>]	/půjčit mi ji/
rentar-se	[<i>kontarsa</i>]	/umýt se/

Exercicis de pronunciació

a

carretera	[<i>kariétera</i>]	casa	[<i>kasa</i>]	mare	[<i>maro</i>]
ara	[<i>ara</i>]	ala	[<i>ala</i>]	armari	[<i>armari</i>]
germà	[<i>germa</i>]	fàbrica	[<i>fàbrica</i>]	mè	[<i>ma</i>]
cara	[<i>kara</i>]	cada	[<i>kada</i>]	cansada	[<i>kansada</i>]
grassa	[<i>grasa</i>]	marit	[<i>marit</i>]	mala	[<i>malta</i>]
malalta	[<i>malalta</i>]	cambra	[<i>kambra</i>]	gat	[<i>gat</i>]

e

pare	[<i>para</i>]	llibre	[<i>litra</i>]	Barcelona	[<i>barsatona</i>]
déu	[<i>deu</i>]	nét	[<i>net</i>]	valgué	[<i>balge</i>]
deu	[<i>deu</i>]	net	[<i>net</i>]	què	[<i>ke</i>]
café	[<i>kafé</i>]	francès	[<i>fransés</i>]	és	[<i>is</i>]
té	[<i>te</i>]	home	[<i>oms</i>]	te	[<i>ta</i>]

i

nit	[<i>nit</i>]	fill	[<i>fil</i>]	silenci	[<i>silénsi</i>]
llapis	[<i>lapis</i>]	cosí	[<i>kuzi</i>]	sis	[<i>sis</i>]